

СКЛОУТВОРЕННЯ ТА ВЛАСТИВОСТІ СТЕКОЛ В SrO–Al₂O₃–B₂O₃–SiO₂ СИСТЕМІ

Ю. С. Гордєєв, доктор філософії

*ДВНЗ «Український державний хіміко-технологічний університет»,
49005, Дніпро, просп. Гагаріна, 8
e-mail: yuriihordieiev@gmail.com*

В останні десятиліття велика увага приділяється стронцій-боросилікатним стеклам у зв'язку з широкими можливостями адаптації їх фізико-хімічних властивостей до конкретних технологічних задач. Стронцій-боросилікатним скло широко використовуються в приладобудуванні та ракетній техніці як термостійке електроізоляційне покриття, в енергетиці як високотемпературні герметики в твердооксидних паливних елементах, а також як потенційний матеріал для іммобілізації радіоактивних відходів.

Добре відомо, що структура, термічні та електроізоляційні характеристики боросилікатного скла покращуються при додаванні Al₂O₃. У помірних концентраціях Al₂O₃ протидіє кристалізації цих стекло знижуючи температуру ліквідусу системи та швидкість росту кристалів. З огляду на вище сказане, для вирішення зазначених технологічних задач перспективними можуть бути стекла в системі SrO–Al₂O₃–B₂O₃–SiO₂ [1]. Однак дані про умови склоутворення та фізико-хімічні властивості вказаних стекло, які можуть служити експериментальною базою для проектування нових матеріалів з комплексом заданих властивостей, в технічній літературі є обмеженими і недостатніми.

У зв'язку з цим мета роботи – встановлення умов склоутворення та значень властивостей стекло, хімічний склад яких обмежений наступним вмістом компонентів (мол. %): SrO 30÷70, B₂O₃ 10÷50, SiO₂ 20÷60, Al₂O₃ 0÷10.

Експериментальні дані умов склоутворення показали, що дослідна система характеризується широкою областю візуально прозорих та стійких до кристалізації при виробленні стекло. При синтезі стекло в корундовому тиглі при температурі 1350 °C область склоутворення в системі SrO–B₂O₃–SiO₂ обмежена вмістом компонентів (мол. %): SrO 30÷60, B₂O₃ 10÷60, SiO₂ 10÷50. Введення до складу цих стекло 10 мол. % Al₂O₃ розширює область склоутворення в напрямку збільшення в склі вмісту SiO₂ до 60 мол.%. Експериментально встановлені значення властивостей дослідних стекло знаходяться в наступних межах: температурний коефіцієнт лінійного розширення (67÷118)·10⁻⁷ K⁻¹; температура склування 570–660 °C; щільність 2,62÷3,71 г/см³. При температурі 150 °C питомий об'ємний опір стекло знаходиться в межах 10¹²÷10¹⁴ Ом·см.

Отримані результати свідчать про те, що дослідні стекла можуть бути потенційними кандидатами для аерокосмічних та напівпровідникових технологій як термостійке електроізоляційне скло- та склокераміка-метал покриття або герметик.

Література

1. Hordieiev Yu., Amelina A. Glass formation and properties of glasses in the system SrO–B₂O₃–SiO₂–xAl₂O₃ (x=0; 10 mol.%) // *Voprosy Khimii i Khimicheskoi Tekhnologii*. – 2021. – № 5. – P.43–49.